

Bezoek en waardering Dordtse Binnenstad

ENQUÊTE BEWONERS DRECHTSTEDEN

Inhoud

1. Conclusies
2. Bezoek
3. Waardering
4. Concurrentie
5. Suggesties

Bijlagen

Het gaat goed met de Dordtse Binnenstad. Niettemin zijn en blijven er zorgpunten. Eén daarvan is dat het bezoek vanuit de regiogemeenten, maar ook vanuit de buitenwijken van Dordrecht zelf aan de binnenstad, lijkt achter te blijven. Om na te gaan in hoeverre dit inderdaad het geval is, wat de redenen daarvan dan zijn, en welke suggesties inwoners zelf hebben om de Dordtse Binnenstad voor hen aantrekkelijker te maken om te bezoeken, hebben wij in opdracht van het Programma Levendige Binnenstad een enquête uitgezet onder alle zes de bewonerspanels van de Drechtsteden. Deze factsheet zet de resultaten daarvan op een rij.

In totaal zijn via de zes bewonerspanels 3.582 bewoners benaderd. 1.636 bewoners vulden de enquête in, een respons van 46%. Voor een zo representatief mogelijk beeld zijn de resultaten herwogen naar gemeente, woonwijk en leeftijd.¹

1 Conclusies

Inwoners van de overige Drechtsteden beschouwen de Dordtse Binnenstad zeker nog niet massaal ook als hun binnenstad en komen daar dan ook in hun vrije tijd beduidend minder én minder vaak dan inwoners van Dordrecht zelf. En binnen Dordrecht blijft het bezoek aan de binnenstad door inwoners van Dordrecht-Oost (Dubbeldam, Stadspolders, Sterrenburg) achter op de rest van Dordt.

Ten opzichte van twee à drie jaar geleden lijkt het bezoek door inwoners van de overige Drechtsteden ook nog (verder) te zijn afgenomen: drie op de tien bewoners zeggen nu minder vaak te komen, tegen 15% dat zegt nu vaker te komen. Ook vinden drie op de tien overige Drechtstedelingen de binnenstad minder aantrekkelijk geworden om te bezoeken. Een kwart vindt de binnenstad juist aantrekkelijker geworden, maar dat vertaalt zich dus (nog) niet in een even groot aandeel dat dan ook vaker komt.

Ook Dordtenaren en dan vooral inwoners van Oost komen per saldo minder vaak dan twee à drie jaar geleden. Het verschil tussen minder vaak (24%) en vaker (18%) is echter minder groot dan onder inwoners van de overige Drechtsteden. Dit ondanks dat juist meer Dordtenaren de binnenstad minder aantrekkelijk vinden geworden om te bezoeken.

Lijkt het bezoek ten opzichte van een aantal jaar geleden dus te zijn afgenomen, toch is recent wel weer sprake van toename van het bezoek. Vooral als gevolg van de invoering van de wekelijkse koopzondag. En ook de komst van de Primark en Kinopolis lijken een verdere impuls te (hebben) (ge)geven aan het bezoek aan de binnenstad.

Met een gemiddeld rapportcijfer 6,9 krijgt de binnenstad een heel behoorlijke waardering. Veel inwoners zouden de binnenstad dan ook zeker of waarschijnlijk wel aanbevelen aan anderen. De meeste aspecten oogsten ook een grote tevredenheid, de evenementen, de weekmarkt, het aanbod cultuur en vrije tijd en de horeca voorop. Vooral het aanbod niet-dagelijks, de avond/nacht horeca, en de bereikbaarheid en de parkeermogelijkheden auto vinden bezoekers voor verbetering vatbaar. Dit komt ook tot uiting in de door respondenten gegeven verbeteringsuggesties: naast het aanpakken van de leegstand pleiten veel mensen voor het verbeteren van de kwaliteit van het winkelaanbod en betere parkeermogelijkheden en/of verlagen van de parkeertarieven. In 2012 werd ook nog vaak de horeca als belangrijk verbeterpunt genoemd. Dat is nu minder het geval; men noemt dit nu juist vooral als de reden waarom men de binnenstad aantrekkelijker vindt geworden.

Deze enquête is in eerste instantie uitgezet ten behoeve van een afstudeeronderzoek van een stagiaire bij het Programma Levendige Binnenstad. Zij heeft in dat kader ook een aantal interviews afgenomen met deskundigen van andere gemeenten. Aan de resultaten daarvan besteden we in deze factsheet in hoofdstuk 5 aanvullend aandacht.

¹ De enquête is uitgezet onder bewoners van 18 jaar en ouder. Jongeren onder de 18 zijn dus niet meegenomen in het onderzoek. Jongeren van 18 tot 29 jaar zijn in de bewonerspanels ondervertegenwoordigd.

De mate waarin men de Dordtse Binnenstad bezoekt is uiteraard mede afhankelijk van het concurrerend aanbod. Voor zover het om fysieke centra gaat zijn dat binnen de regio vooral Zwijndrecht-Walburg, Papendrecht-de Meent en Winkelcentrum Sterrenburg in Dordrecht. En buiten de regio Rotterdam en Breda, de overige grote steden en dichterbij Gorinchem en Ridderkerk. Maar voor wat betreft winkelaankopen misschien inmiddels wel de grootste concurrent is het online shoppen. Duidelijk is dat zowel de bezoekfrequentie aan als de verblijfstijd in de Dordtse Binnenstad hieronder te lijden hebben.

Mede door de opkomst van het online shoppen, maar ook door veranderde consumentenvoorkeuren moeten binnensteden het steeds meer hebben van andere dingen dan winkelen. Horeca, cultuur, evenementen en recreatie zijn in de loop der jaren steeds belangrijker geworden. Dat blijkt ook uit het onderhavige onderzoek: uit eten gaan, horecabezoek overdag, evenementen/festivals, bioscoopbezoek, theater/concertbezoek en museumbezoek zijn voor veel bezoekers zo niet het belangrijkste bezoekmotief dan wel op zijn minst één van de bezoekmotieven. Binnensteden ontwikkelen zich meer en meer tot 'places to be' en 'places to meet and eat'. Ook de Dordtse Binnenstad.

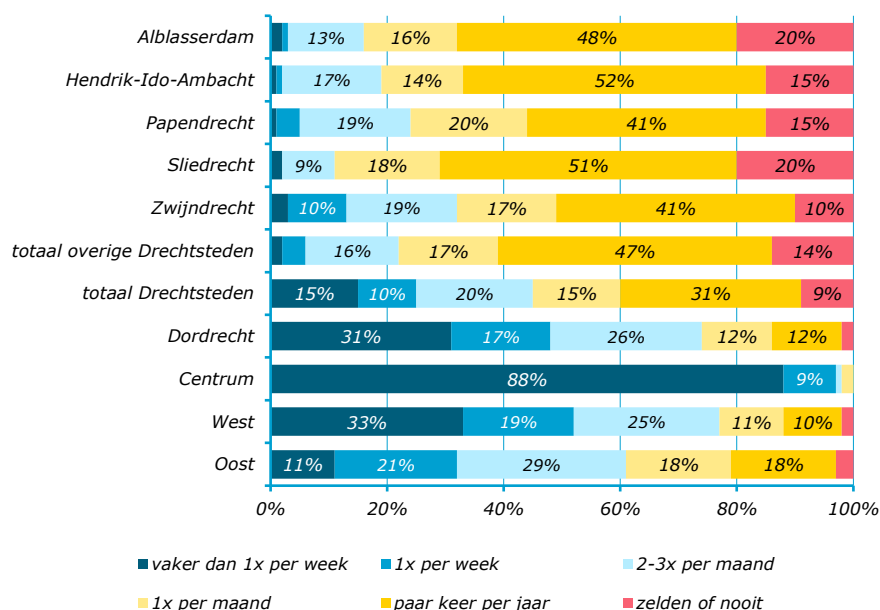
Het is van belang om hierop in het beleid in te spelen. Dat betekent veel (en mogelijk meer nog dan nu al het geval is) aandacht voor de inrichting van de openbare ruimte, het creëren van rustplekken waar het aangenaam verpozen is, en meer doen met het water, ook in de recreatieve sfeer. Daarnaast is en blijft het belangrijk om de leegstand aan te pakken, door ondernemers de ruimte te geven (inspelen op mengvormen) en door functiewijziging waar dat kan en wenselijk is. Het laatste ook om de woonfunctie verder te versterken. Specifiek voor regiobewoners is het verder mogelijk de moeite waard om - naast de al in gang gezette latere vaartijden van de waterbus - te onderzoeken of er (mogelijk als onderdeel van een arrangement) voor reizen naar de Dordtse Binnenstad met het OV gereduceerde tarieven mogelijk zijn. Verder blijven natuurlijk acties en evenementen belangrijk. Dit alles uitgedragen in een uitgekende, consistente marketing en communicatiestrategie uitgaande van de kracht van de stad in al haar geledingen, zo mogelijk voorzien van een sterke citymarketing slogan.

2 Bezoek

Bezoekfrequentie

Figuur 1 laat zien dat de bezoekfrequentie aan de Dordtse Binnenstad vanuit de overige Drechtsteden duidelijk stukken lager ligt dan vanuit Dordrecht zelf. Komt bijna de helft van de Dordtse bevolking van 18 jaar en ouder minimaal 1x per week in hun vrije tijd in de Dordtse Binnenstad, onder inwoners van de overige Drechtsteden is dat maar 6%. 85% van de Dordtse bevolking komt minimaal 1x per maand, tegen 40% van de inwoners van de overige Drechtsteden. Van hen komt 14% zelden of nooit in hun vrije tijd in de Dordtse Binnenstad.

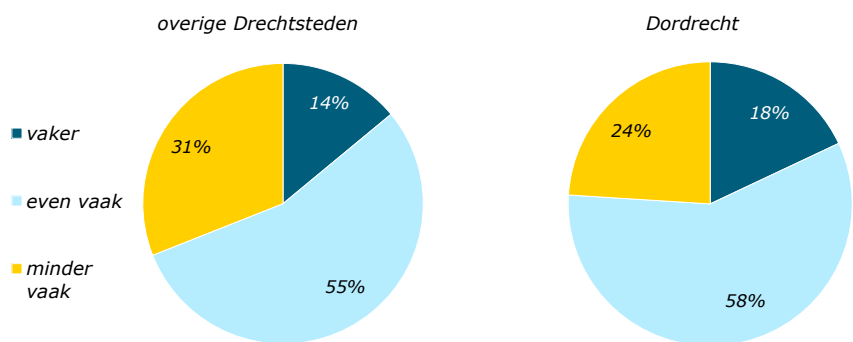
Figuur 1 Bezoekfrequentie Dordtse Binnenstad

- Van de overige Drechtsteden komen inwoners van Zwijndrecht het vaakst, inwoners van Sliedrecht het minst vaak.
- Binnen Dordrecht zijn inwoners van 'Oost' (Dubbeldam, Stadspolders, Sterrenburg) duidelijk het minst op de binnenstad georiënteerd. Het is echter niet zo dat zij helemaal niet komen; ze komen alleen minder vaak. Zij compenseren dat overigens niet met veel meer bezoeken aan andere binnensteden. Wel met meer bezoeken aan hun eigen stadsdeelcentrum Sterrenburg (zie ook verderop).

Vergeleken met de meting van 2012 wordt de binnenstad nu vaker bezocht. Dat komt vooral, is onze inschatting, doordat we nu gemeten hebben via het bewonerspaneel en toen via een aselechte steekproef uit de bevolking. Meer inwoners geven ook aan dat ze de binnenstad thans minder vaak dan vaker bezoeken dan twee of drie jaar geleden (figuur 2). De verhouding in bezoekfrequentie tussen Dordrecht en de overige Drechtsteden is ten opzichte van 2012 nagenoeg gelijk gebleven.

Figuur 2 Vaker, even vaak of minder vaak dan twee à drie jaar geleden?

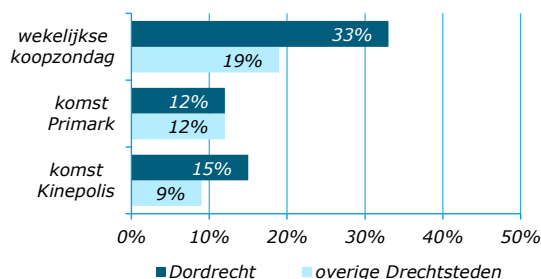
Toelichting: in procenten van degenen die de Dordtse Binnenstad minimaal 1x per jaar bezoeken

Zoals we zien in figuur 2 komen minder Dordtenaren dan regiobewoners thans minder vaak dan twee à drie jaar geleden. Dit geldt echter niet voor inwoners van Dordrecht-Oost; onder hen is dit even veel als onder inwoners van de regio. Als redenen worden vooral het verschaalde winkelaanbod, de leegstand en het online shoppen opgegeven. Inwoners die vaker komen geven daarvoor vooral de verbeterde horeca, meer levendigheid en de komst van The Movies als reden. Ook worden het museum, het theater en de gezellige evenementen frequent genoemd.

Recent wel weer toename bezoek, met name door wekelijkse koopzondag

Komen dus heel wat inwoners minder vaak dan twee à drie jaar geleden, recent is er wel weer sprake van toename van het bezoek. Met name de wekelijkse koopzondag heeft veel inwoners verleid om (weer) vaker naar de binnenstad te komen, met name uit Dordrecht.² Kinepolis en de Primark lijken ook een impuls te geven aan het binnenstadbezoek, waarbij bedacht moet worden dat het effect op jongeren niet in het onderzoek tot uiting komt.

Figuur 3 (Weer) vaker naar Dordtse Binnenstad door ...

Toelichting: in procenten van degenen die de Dordtse Binnenstad minimaal 1x per jaar bezoeken; Kinepolis niet de bioscoopbezoeken zelf

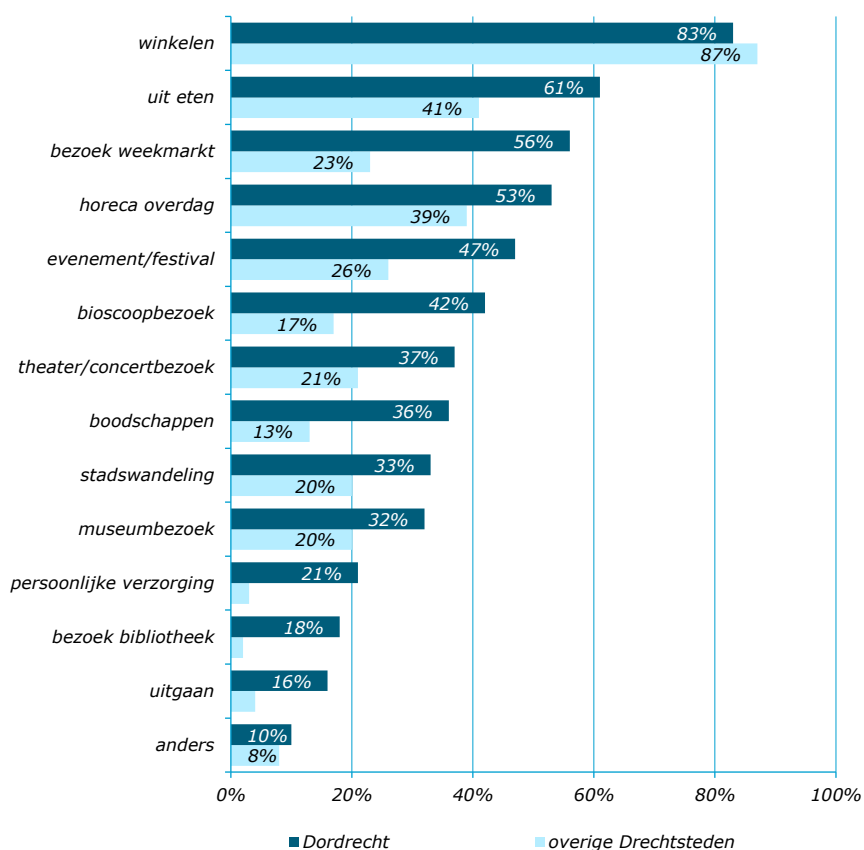
² In 2012 zei 32% van de Dordtenaren en 17% van de inwoners van de regio dat zij vaker naar de koopzondag zouden komen als die vaker dan 1x per maand zou zijn. De 'realisaties' liggen daar erg dichtbij.

Bezoekmotief

Met uitzondering van winkelen komen inwoners van Dordrecht voor alle genoemde motieven vaker in de binnenstad dan inwoners van de overige Drechteden. Voor het bezoeken van de weekmarkt, boodschappen doen, persoonlijke verzorging en bezoek bibliotheek is het verschil het grootst. Na winkelen komen de meeste inwoners (ook) naar de binnenstad om er uit eten te gaan en/of voor horecabezoek overdag. En vanuit Dordrecht ook voor de weekmarkt.

- Vanuit Alblasterdam komen - logischerwijs - minder inwoners voor bioscoopbezoek. Maar ook voor evenementen/festivals.
- Vanuit Dordrecht-Oost komen minder inwoners voor boodschappen, de weekmarkt en persoonlijke verzorging naar de binnenstad.

Figuur 4 Bezoekmotief

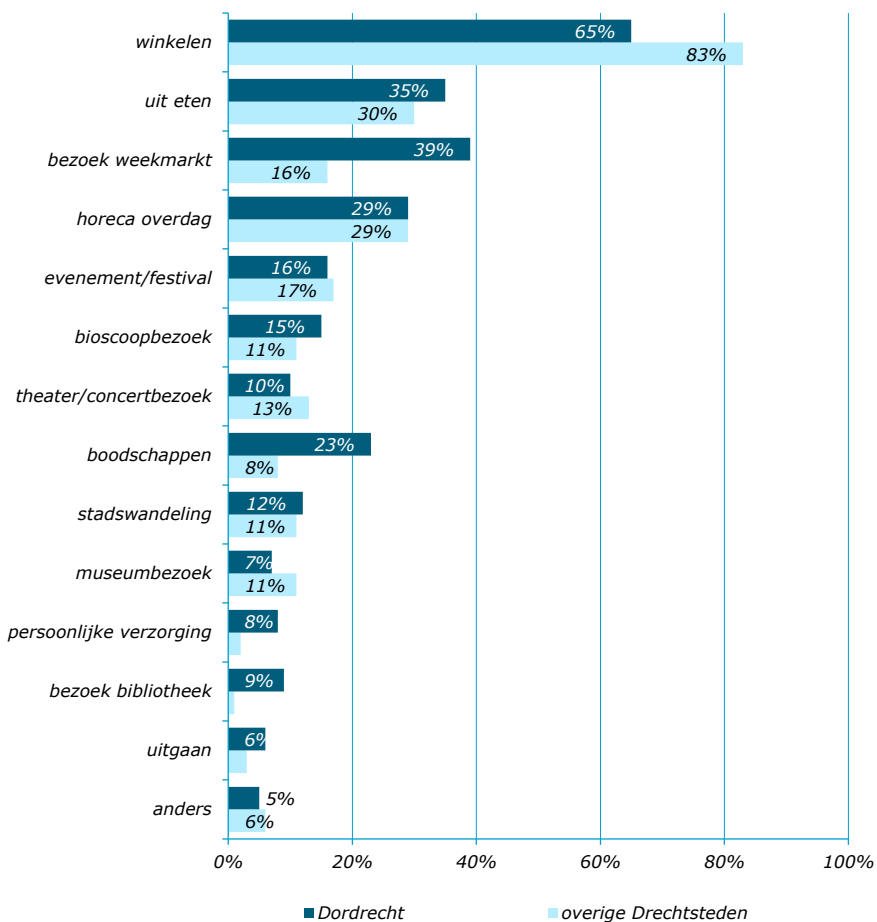

Toelichting: in procenten van degenen die de Dordtse Binnenstad minimaal 1x per jaar bezoeken

Kijken we alleen naar de (maximaal drie) belangrijkste motieven (figuur 5) dan worden de verschillen kleiner. Dordtenaren komen vooral ook voor meer redenen naar de binnenstad dan de overige Drechtstedelingen. Voor de laatste is winkelen veruit het belangrijkste motief. Dordtenaren komen ook relatief veel voor de weekmarkt en om er boodschappen te doen (het laatste vooral inwoners van het Centrum zelf). 'Uit eten gaan' en 'horecabezoek overdag' zijn voor (nagenoeg) even veel Dordtenaren als Drechtstedelingen dé of één van de belangrijkste bezoekredenen(en).

- Voor inwoners van Dordrecht-Centrum is winkelen relatief weinig (één van) de belangrijkste bezoekredenen(en), boodschappen doen relatief vaak.
- Inwoners van Dordrecht-Oost komen juist minder vaak speciaal voor het doen van boodschappen; speciaal voor horecabezoek overdag komen zij vaker dan gemiddeld.

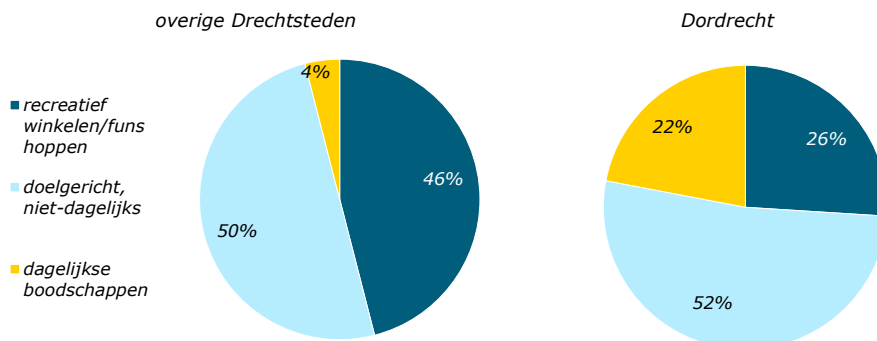
Figuur 5 De (maximaal drie) belangrijkste bezoekmotieven

Toelichting: in procenten van degenen die de Dordtse Binnenstad minimaal 1x per jaar bezoeken

Dat winkelen voor minder Dordtenaren en meer overige Drechtstedelingen (één van) de belangrijkste bezoekreden(en) van de binnenstad is, zien we ook in figuur 6. Van beide groepen komt de helft het vaakst naar de binnenstad voor doelgerichte niet-dagelijkse aankopen. Van inwoners van de overige Drechtsteden komt daarnaast 45% het vaakst om er recreatief te winkelen. Voor Dordtenaren ligt dit aandeel lager; twee van de tien van hen komen het vaakst voor de dagelijkse boodschappen.

Figuur 6 Het vaakst voor dagelijkse boodschappen, doelgericht niet-dagelijks of recreatief winkelen/funshoppen?

Toelichting: in procenten van degenen die de Dordtse Binnenstad minimaal 1x per jaar bezoeken én met bezoekmotief winkelen, boodschappen doen of bezoek aan weekmarkt

Dag en dagdeel bezoek

De zaterdag is (nog steeds) de populairste dag om de binnenstad te bezoeken. Gevolgd door de vrijdag of een ander doordeweekse dag. De zondag wint aan populariteit. Inmiddels

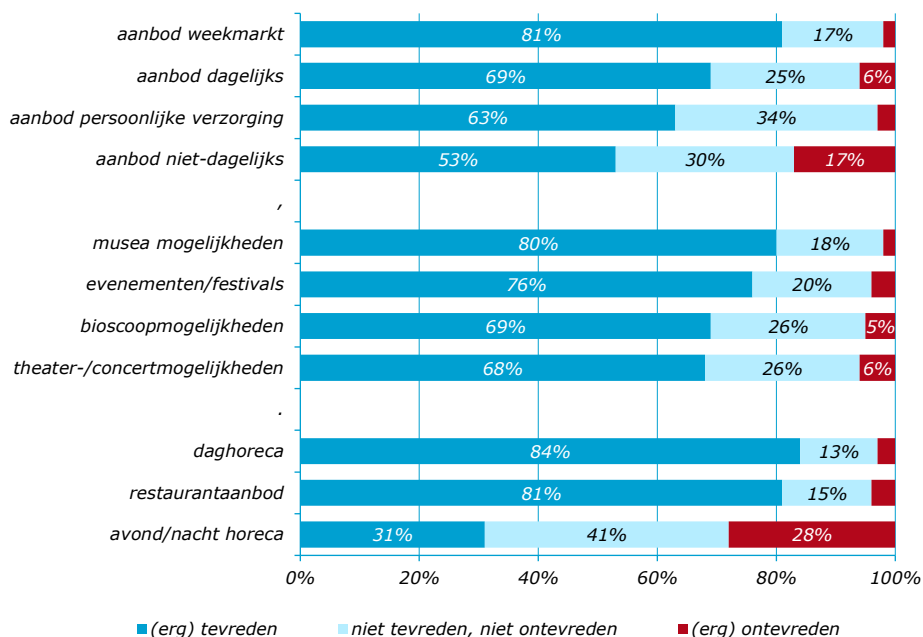
bezoekt 15% van de Dordtenaren de binnenstad vaak op zondag en nog eens 50% soms. Het hoeft daarbij overigens niet altijd om winkelen te gaan. Vanuit de overige Drechtsteden liggen deze aandelen wel lager: 5% komt vaak op zondag naar de binnenstad, 35% soms. Qua dagdeel vindt het meeste bezoek 's middag plaats. Zie verder de tabellen 2 en 3 in de bijlage.

3 Waardering

Aanbod

Bezoekers van de Dordtse Binnenstad uit Dordrecht en de regio zijn het meest tevreden over het aanbod daghoreca, het restaurantaanbod, de weekmarkt, de musea en de evenementen in de binnenstad. Het minst tevreden is men over het aanbod niet-dagelijkse artikelen en de avond-/nachthoreca.

Figuur 7 Waardering aanbod Dordtse Binnenstad

Toelichting: in procenten van degenen die de Dordtse Binnenstad minimaal 1x per jaar bezoeken; Exclusief 'weet niet'

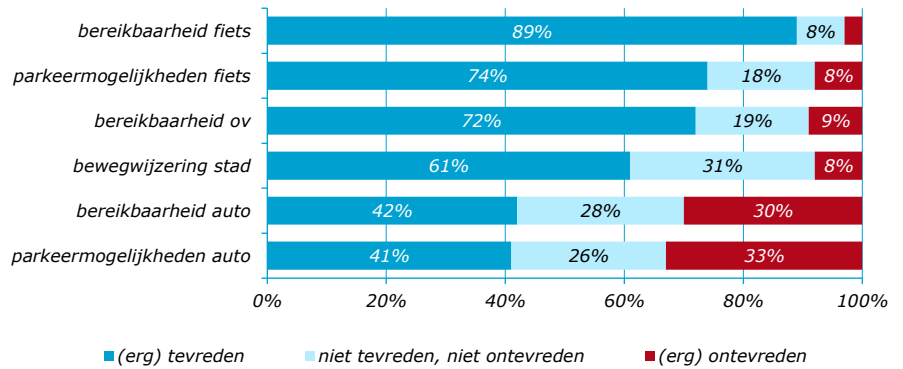
- o Minder (47%) inwoners van Dordrecht dan inwoners van de regio (59%) zijn tevreden over het aanbod niet-dagelijks. Dit is niet onlogisch: wat inwoners van de regio niet in het eigen hoofdwinkelcentrum vinden, vinden zij mogelijk wel in Dordt.
- o Inwoners van de regio zijn minder dan Dordtenaren tevreden over het aanbod persoonlijke verzorging (biedt kennelijk weinig meerwaarde) en over de bioscoopmogelijkheden. Zie verder de bijlage, tabellen 10 en 11.

Bereikbaarheidsaspecten

Over de bereikbaarheid per fiets van de binnenstad zijn negen op de tien inwoners tevreden, over de parkeermogelijkheden voor de fiets en de bereikbaarheid met het OV zijn dat er ruim zeven op de tien. De bewegwijzering oogst wat minder tevredenheid, maar het aantal inwoners dat daar ontevreden over is blijft beperkt tot een op de tien. Dat kan niet gezegd worden van de bereikbaarheid per en de parkeermogelijkheden voor de auto: drie op de tien inwoners is daar (zeer) ontevreden over. Tussen Dordrecht en de rest van de regio is er wat dit betreft nagenoeg geen verschil.³

³ In het onderzoek 2012 zei 36% van de inwoners van Dordrecht en 41% van die van de regio dat het parkeren voor hen een belemmering was om vaker naar de Dordtse binnenstad te komen. Ook toen was er dus weinig verschil tussen Dordtenaren en regiobewoners. In hoeverre het parkeren nu nog steeds een belemmering vormt om vaker te komen is dit keer niet gevraagd. Maar de redenen van toen (hoog tarief parkeren op straat en betalen per vol uur in de garages) gelden nu nog steeds.

Figuur 8 Waardering bereikbaarheid, parkeren en bewegwijzering Dordtse Binnenstad (%)

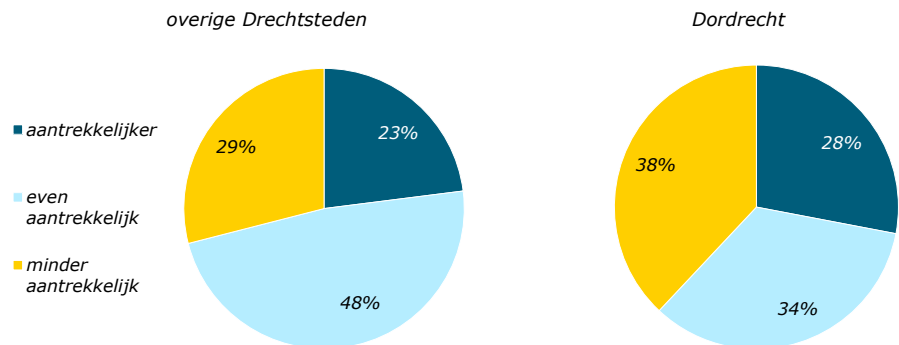

Toelichting: in procenten van degenen die de Dordtse Binnenstad minimaal 1x per jaar bezoeken; Exclusief 'weet niet'

Aantrekkelijker geworden om te bezoeken?

Meer inwoners vinden van niet dan wel, vooral inwoners van Dordrecht. Inwoners van Dordrecht-Centrum vinden relatief veel (44%) dat de binnenstad de afgelopen jaren aantrekkelijker is geworden. Zij komen daar het vaakst en zijn vaak ook in het centrum gaan wonen vanwege het (de afgelopen jaren sterk verbeterde) culturele en horeca aanbod. Voor anderen weegt dit, afgaande op hun open antwoorden, kennelijk niet op tegen de verslechtering van het winkelaanbod, de toegenomen leegstand en de verpaupering in sommige delen van het kernwinkelgebied.

Figuur 9 Afgelopen twee à drie jaar aantrekkelijker geworden om te bezoeken? (%)

Toelichting: in procenten van degenen die de Dordtse Binnenstad minimaal 1x per jaar bezoeken

Rapportcijfers

In hun algemeen oordeel van de Dordtse Binnenstad verschillen inwoners van Dordrecht en de overige Drechtsteden niet: beiden geven gemiddeld een 6,9 als rapportcijfer. Ook op de verschillende aspecten zijn de verschillen klein. De kwaliteit van de evenementen, de hoeveelheid horeca, het aanbod cultuur en vrije tijd en de kwaliteit van de weekmarkt scoren het hoogst.

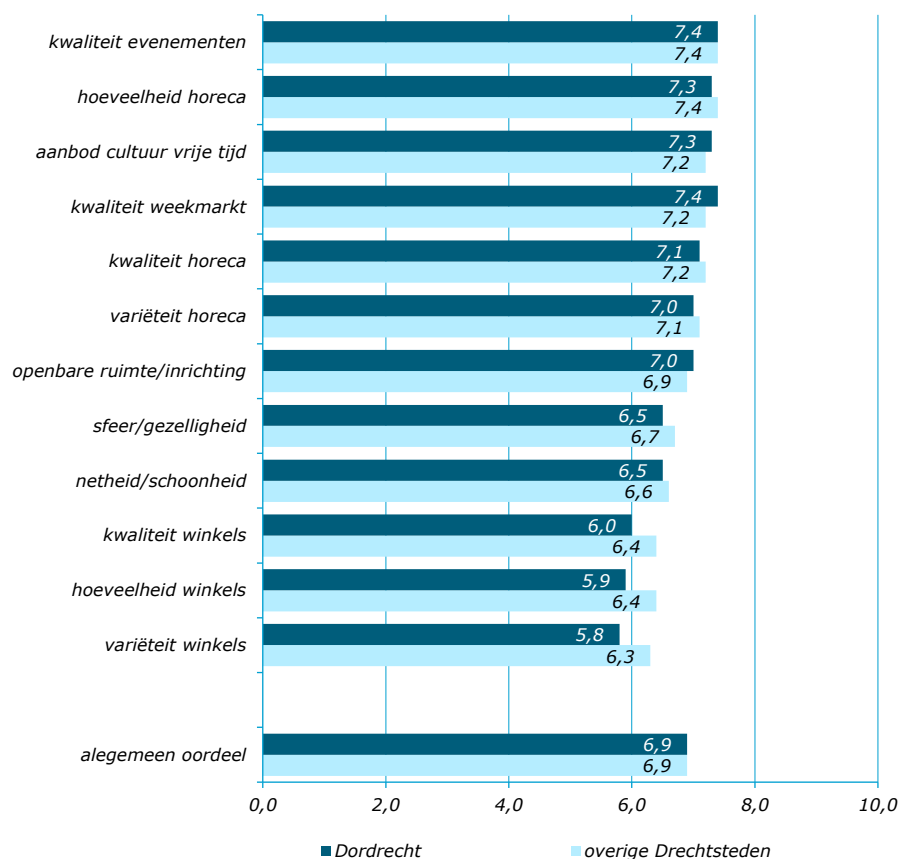
Niet of nauwelijks verschillen naar bezoekfrequentie

De waardering (tevredenheidsscores en rapportcijfers) verschilt niet of nauwelijks naar bezoekfrequentie.

Waardering lager dan in bezoekersonderzoek finalesteden 'Beste Binnenstad'

In het bezoekersonderzoek finalesteden 'Beste Binnenstad' beoordelen bezoekers de binnenstad met een 8,3. Ook de beoordeling van de afzonderlijke aspecten ligt flink hoger dan in het onderhavige onderzoek. Dit is te verklaren vanuit het verschil in onderzoek methoden. Het is een bekend fenomeen dat mensen enthousiaster reageren als ze, zoals in het bezoekersonderzoek finalesteden direct na afloop van hun bezoek op straat naar hun waardering wordt gevraagd, dan wanneer ze thuis weloverwogen een vragenlijst invullen.

Figuur 10 Rapportcijfers

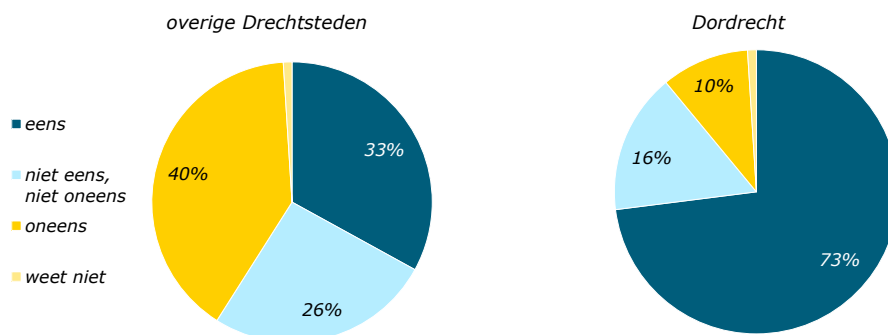

Toelichting: in procenten van degenen die de Dordtse Binnenstad minimaal 1x per jaar bezoeken

Ook zijn/haar binnenstad?

Nog steeds zien vier op de tien inwoners van de regio de Dordtse Binnenstad niet echt ook als zijn/haar binnenstad. Een van de drie ziet dit wel zo. Dit wijkt niet of nauwelijks af van de meting in 2012. Tussen de gemeenten onderling zijn de verschillen niet heel groot. Opvallend is dat ook een op de tien Dordtenaren de Dordtse Binnenstad niet echt als zijn of haar binnenstad ziet.

Figuur 11 Dordtse Binnenstad ook zijn/haar binnenstad?

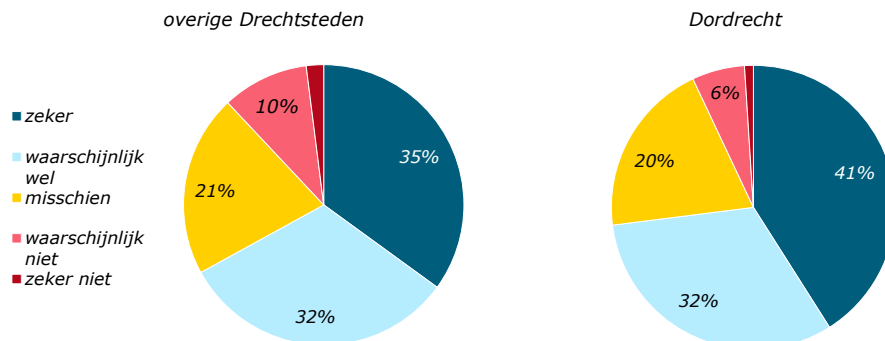

Toelichting: in procenten van degenen die de Dordtse Binnenstad minimaal 1x per jaar bezoeken

Aanbevelen aan anderen?

In hoeverre zou men de Dordtse Binnenstad aanbevelen aan anderen? Twee van de drie inwoners van de regio is hier zeker of waarschijnlijk wel toe genegen. Dat zijn er dus fors meer dan het aandeel dat de binnenstad ook als zijn/haar binnenstad ziet. Onder Dordtenaren ligt dit op drie op de vier, niet heel hoger dus.

Figuur 12 Dordtse Binnenstad aanbevelen aan anderen?

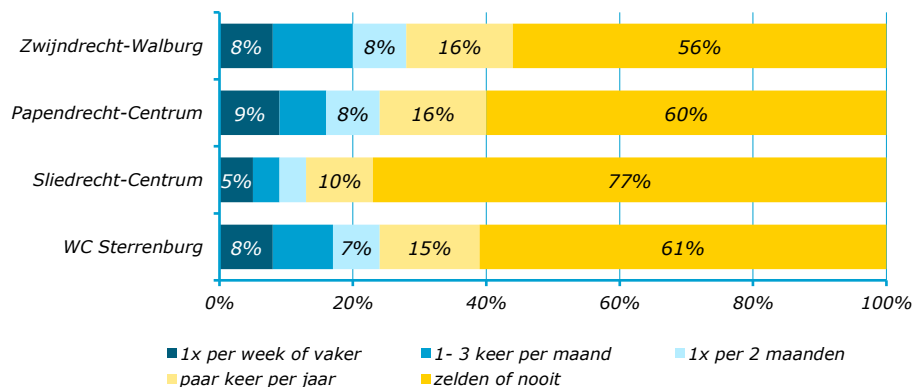
Toelichting: in procenten van degenen die de Dordtse Binnenstad minimaal 1x per jaar bezoeken

4 Concurrentie

Andere grotere winkelcentra in de regio

Afgaande op de bezoekfrequenties is vooral Zwijndrecht-Walburg een concurrent voor de Dordtse Binnenstad, gevolgd door Papendrecht-Centrum en Sterrenburg in ongeveer gelijke mate. Sliedrecht-Centrum is dat in minder mate.

Figuur 13 Bezoekfrequentie andere grotere winkelgebieden, om te winkelen

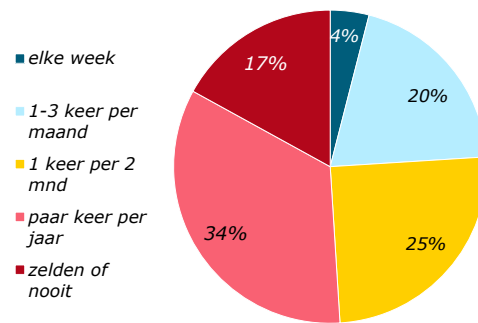

Toelichting: in procenten van alle respondenten

Andere binnensteden

Veel inwoners bezoeken in hun vrije tijd ook andere binnensteden, inwoners van de overige Drechtsteden iets vaker dan inwoners van Dordrecht. Gemiddeld bezoekt een op de vier Drechtstedelingen minimaal 1x per maand een andere binnenstad. Voor Dordtenaren is dit twee op de tien, voor inwoners van de overige Drechtsteden drie op de tien. Rotterdam wordt verreweg het vaakst bezocht (34%), gevolgd door Breda (15%), Amsterdam (8%), Den Haag (7%), Utrecht (4%), Gorinchem (4%) en Ridderkerk (3%).

Figuur 14 Bezoek andere binnensteden in vrije tijd

Toelichting: in procenten van alle respondenten

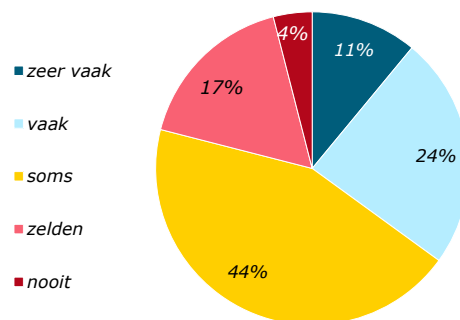
- Omdat inwoners van Dordrecht-Oost de Dordtse Binnenstad minder vaak bezoeken, zou je verwachten dat zij vaker andere binnensteden bezoeken. Dat is echter niet het geval; het is eerder minder vaak (tabel 17 bijlage).

Voor twee op de drie respondenten is winkelen dé of één vande drie hoofdredenen om een andere binnenstad te bezoeken. Op behoorlijke afstand volgen bezoek restaurant (28%) en bezoek horeca overdag (27%). Museumbezoek scoort ook hoog (18%), vooral dankzij inwoners van Dordrecht (24%).

Online shoppen

Online shoppen is zoals bekend in de afgelopen jaren een grote concurrent geworden voor fysiek winkelen en dus ook voor binnenstadbezoek. Ook uit deze enquête blijkt maar weer eens hoe wijd verbreid dit fenomeen inmiddels is. Maar liefst een derde zegt dit vaak of zeer vaak te doen, en nog eens ruim vier op de tien soms. Slechts twee op de tien inwoners shoppen zelden of nooit online.

Figuur 15 Online shoppen?

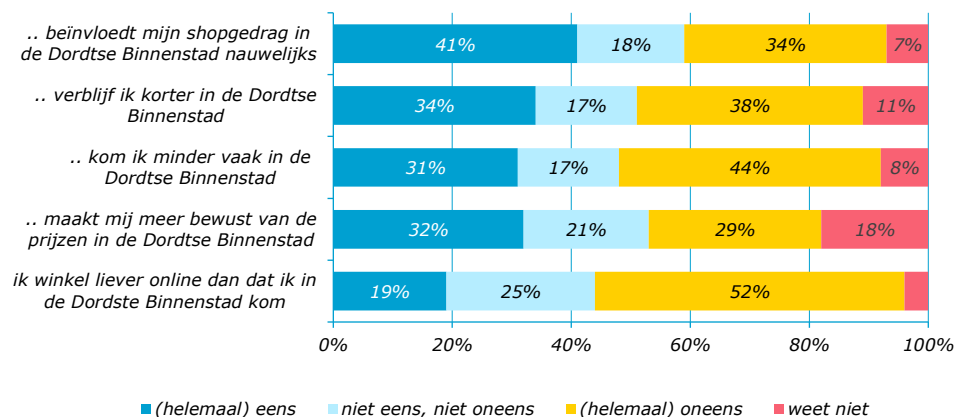

Toelichting: in procenten van alle respondenten

Effecten

De vragenlijst bevatte een aantal stellingen over de effecten van onlineshoppen. Duidelijk is dat die effecten groot zijn. Ruwweg een op de drie respondenten die wel eens online shoppen zeggen daardoor minder vaak in de Dordtse Binnenstad te komen en/of daar korter te verblijven. Een even groot aandeel is het dan ook oneens met de stelling dat online shoppen zijn/haar shoppedrag in de binnenstad niet beïnvloedt. Twee op de tien shopt zelfs liever online dan dat men in de binnenstad komt. Ten slotte is ook een op de drie het eens met de stelling dat online shoppen hem/haar meer bewust maakt van de prijzen in de Dordtse Binnenstad. Wat kan betekenen dat men zich wel in de stad oriënteert, maar het gewenste product vervolgens online aanschaft. Al deze punten gelden grosso modo in dezelfde mate voor inwoners van Dordrecht als van de overige Drechtsteden.

Figuur 16 Stellingen mbt online shoppen. (Door) online shoppen

Toelichting: in procenten van degenen die wel eens online shoppen (79%)

5 Suggesties

Suggesties gedaan door bewoners

Aan het eind van de enquête is gevraagd naar 'de belangrijkste suggestie waarmee de Dordtse Binnenstad zich zou kunnen verbeteren, zodat het voor u (nog) aantrekkelijker wordt om deze te bezoeken'. Ruim 1.100 van de ruim 1.600 respondenten hebben hier iets ingevuld. Veruit het meest genoemd werden het aanpakken van de leegstand en dan speciaal op de Voorstraat; betere parkeermogelijkheden en/of het verlagen van de parkeertarieven; en een meer divers winkelaanbod van een hogere kwaliteit.

Uiteraard zijn er nog veel meer suggesties gegeven en verschilt het accent afhankelijk van waar men woont. Specifiek voor dit onderzoek is het vooral ook interessant om te kijken welke suggesties inwoners van Dordt-Oost met name geven. Ook zij noemen op de eerste plaats veel het aanpakken van de leegstand. Daarnaast ligt het accent echter meer op het verbeteren van het winkelaanbod (meer kleine winkels, meer kwaliteit) en het verder verbeteren van de openbare ruimte. Voor inwoners van de regio ligt het accent - logischerwijs - juist meer op de bereikbaarheid en het parkeren/de parkeertarieven. Ook de waterbus wordt frequent genoemd en dan niet alleen langer doorvaren maar ook verlaging van de tarieven (bijvoorbeeld door het geven van een aantal vouchers per jaar) en het verhogen van de frequentie van/naar Sliedrecht.

Suggesties uit de interviews met deskundigen andere gemeenten

Zoals eerder vermeld is de enquête voor dit onderzoek in eerste instantie uitgezet ten behoeve van een afstudeeronderzoek van een stagiaire bij het Programma Levendige Binnenstad. In het kader van dit onderzoek heeft zij aanvullend ook interviews afgenomen bij beleidsadviseurs/programmamanagers van zeven andere steden: Leiden, Den Haag, Rotterdam, Breda, Gouda, Ede en Zeist. Wij vatten de resultaten hier kort samen.⁴

Op één na alle geïnterviewde steden hebben met hetzelfde probleem als Dordrecht te kampen of te kampen gehad: een achterblijvende binding van inwoners van de regio. De strategieën om dit te keren kent veel gelijkenissen. Net als Dordrecht focust men zich op het totaalplaatje van de binnenstad en tracht men zich positief te onderscheiden. Hierbij worden diverse trends onderkend: het gaat om de totaalbeleving, horeca, cultuur en beleving nemen in belang toe, verschuiving van winkeltijden, online shoppen, nieuwe (gemengde) winkelconcepten. En een uitgekende marketing en communicatiestrategie en meer samenwerking met 'de stad' zijn overal onderdeel van beleid.

De ons inziens belangrijkste adviezen aan Dordrecht zijn:

- o Met het water en de binnenhavens kan Dordrecht zich onderscheiden. Maak dan ook zoveel mogelijk gebruik van dat water. Maak er een apart programma van: watertaxi's, sloepjes kunnen huren, terrassen/terrasboten aan het water et cetera, et cetera. Creëer daarmee ook de verbinding met Stadswerven.

⁴ Voor een uitgebreider verslag zie: Beek, K. van (2016), The regional central function of city centres in the Netherlands in times of polycentric urbanisation: a case study on the city centre of Dordrecht and it's regional residents, NHTV Breda

- Zorg daarbij voor een sterke citymarketing kreet die 'hoe dichterbij Dordt' kan doen vergeten. Profileer je daarbij met de kracht van de stad, wat veel meer is dan alleen het winkelen.
- Zorg dat je openbare ruimte in orde is en creëer rustpunten in de stad. Dit sluit goed aan bij de verbetersuggesties van inwoners van Dordrecht-Oost. Creëer loopstromen naar mooie verborgen plekjes.
- Pak (de concentratie van) de leegstand aan, door ondernemerschap de ruimte te geven, door een pandgewijze aanpak en door functieverandering waar dat mogelijk en gewenst is.
- Zet in op arrangementen. Dat kan voor toeristen samen met hotels en B&B's, maar dat kan ook voor regiobewoners, samen met winkels, horeca en cultuur.
- Verzin een manier om regiobewoners (met name gezinnen) tegen gereduceerd tarief met het OV naar de binnenstad te kunnen laten reizen.
- Draag bij dit alles een consistent lange termijn beleid uit.

Veel van het bovenstaande gebeurt al in meerdere of mindere mate. Maar mogelijk geven deze adviezen, samen met de suggesties van met name inwoners van de overige Drechtsteden en Dordrecht-Oost, aanleiding voor bepaalde accentverschuivingen en/of selectieve intensivering.

F.W. Winterwerp
oktober 2016

Postbus 619
3300 AP Dordrecht
(078) 770 39 05

ocd@drechtsteden.nl
www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

Bijlagen

TABELLEN

Bezoek

Tabel 1 Bezoekfrequentie (%)

bezoekfrequentie	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
(vrijwel) iedere dag	0	0	0	0	0	0	7	36	3	0	3
paar keer per week	2	1	1	2	3	2	24	52	30	11	12
1 keer per week	1	1	4	0	10	4	17	9	19	21	10
paar keer per maand	13	17	19	9	19	16	26	1	25	29	20
1 keer per maand	16	14	20	18	17	17	12	2	11	18	15
1 keer per 2 maanden	13	17	9	8	12	12	5	0	5	8	9
paar keer per jaar	35	36	33	43	30	34	6	0	4	10	22
1 keer per jaar	6	5	4	5	4	4	0	0	0	0	2
zelden of nooit	14	10	11	15	6	10	2	0	2	3	7

Tabel 2 Dag van de week (%)

dag	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
maandag t/m donderdag											
. vaak	10	8	4	9	8	8	18	50	19	7	12
. soms	45	42	49	46	48	47	55	43	56	56	50
. zelden of nooit	45	50	47	45	44	45	27	7	25	37	38
vrijdag											
. vaak	8	3	6	8	9	6	28	66	28	15	16
. soms	40	50	45	47	44	45	51	28	48	60	48
. zelden of nooit	52	47	49	51	47	49	21	6	24	25	36
zaterdag											
. vaak	19	24	25	19	18	21	40	72	37	32	30
. soms	58	54	53	55	62	57	50	25	50	56	54
. zelden of nooit	23	22	22	26	20	22	10	3	13	12	16
zondag											
. vaak	6	4	9	5	6	6	16	48	10	10	11
. soms	31	36	37	35	34	34	49	35	53	51	41
. zelden of nooit	63	60	53	60	60	60	35	17	37	39	48

Tabel 3 Dagdeel (%)

dagdeel	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
ochtend											
. vaak	13	14	15	14	13	14	25	42	30	15	19
. soms	44	36	36	42	40	39	44	39	40	47	41
. zelden of nooit	43	50	49	44	47	47	31	19	30	38	40
middag											
. vaak	22	31	30	29	30	29	43	75	46	30	35
. soms	65	58	57	58	58	58	50	22	44	63	54
. zelden of nooit	13	11	13	13	12	13	7	3	10	7	11
avond											
. vaak	4	1	10	7	5	6	13	32	11	7	9
. soms	30	44	39	34	35	37	51	46	46	57	43
. zelden of nooit	66	55	51	61	60	57	36	22	43	36	48
nacht											
. vaak	1	0	1	0	0	0	1	10	0	0	1
. soms	2	3	3	2	4	3	9	22	5	8	6
. zelden of nooit	97	97	96	98	96	97	90	68	95	92	93

Tabel 4 Bezoek voor ... (%)

bezoekmotief	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
winkelen	88	87	84	92	85	87	83	75	85	84	85
boodschappen doen	8	8	14	8	19	13	36	85	38	20	23
bezoek weekmarkt	20	18	28	17	26	23	56	71	58	49	38
persoonlijke verzorging	1	4	2	2	5	3	21	48	22	9	11
bezoek theater/concert	24	23	21	19	21	21	37	48	31	36	29
bezoek bioscoop	5	20	19	17	18	17	42	52	34	42	28
bezoek museum	17	18	19	16	24	20	32	52	25	29	25
bezoek evenement/festival	16	29	30	26	25	26	47	53	46	44	35
horeca overdag	33	42	39	41	39	39	53	65	45	56	45
bezoek restaurant	35	43	46	42	38	41	61	67	54	62	50
's avonds/'s nachts uitgaan	2	4	3	3	4	4	16	29	16	11	9
bezoek bibliotheek	0	0	0	0	5	2	18	35	25	9	9
maken stadswandeling	24	16	17	20	21	20	33	60	34	22	26
anders	6	7	11	5	8	8	10	12	13	7	9

Tabel 5 De (maximaal 3) belangrijkste bezoeken(en) (%)

bezoekmotief	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
winkelen	88	84	78	86	81	83	65	40	70	69	75
boodschappen doen	6	6	8	2	13	8	23	72	22	8	15
bezoek weekmarkt	15	13	21	11	19	16	39	47	46	33	27
persoonlijke verzorging	0	2	2	2	3	2	8	8	9	6	5
bezoek theater/concert	16	16	9	14	12	13	10	6	7	13	12
bezoek bioscoop	4	14	12	12	10	11	15	8	14	18	13
bezoek museum	9	8	12	10	12	11	7	4	5	10	9
bezoek evenement/festival	9	23	20	21	14	17	16	6	17	20	17
horeca overdag	25	33	29	32	28	29	29	26	22	38	29
bezoek restaurant	26	30	35	32	27	30	35	30	27	40	33
's avonds/'s nachts uitgaan	2	3	2	2	4	3	6	9	7	2	4
bezoek bibliotheek	0	0	1	0	4	1	9	14	14	4	5
maken stadswandeling	18	7	9	12	12	11	12	17	13	10	11
anders	4	6	9	4	6	6	5	7	8	4	6

Tabel 6 Het vaakst als bezoekmotief is winkelen, boodschappen doen of weekmarkt (%)

bezoekmotief	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
dagelijkse boodschappen	3	2	2	6	5	4	22	70	21	8	13
doelgericht, niet-dagelijks	52	51	57	40	49	50	51	21	61	56	50
recreatief winkelen/funshoppen	45	47	41	54	46	46	26	9	18	36	37

Tabel 7 Vaker, even vaak of minder vaak dan twee of drie jaar geleden? (%)

	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
vaker	11	20	13	12	15	14	18	13	22	16	16
even vaak	53	55	52	60	54	55	58	78	54	55	56
minder vaak	36	25	35	28	31	31	24	9	24	29	28

Tabel 8 (Weer) vaker door (%)

	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
komst PRIMARK	15	14	11	13	10	12	12	7	14	12	12
wekelijkse koopzondag	15	23	21	11	19	19	33	43	34	30	25
komst Kinopolis ¹	7	9	11	9	7	9	15	10	14	16	11

¹ exclusief bioscoopbezoek zelf

Tabel 9 Waarom niet vaker in vrije tijd naar Dordtse Binnenstad? In hoeverre heeft dat te maken met (uw beeld van) iets van de Binnenstad zelf. Bijvoorbeeld winkelaanbod, de sfeer, de bereikbaarheid (%)

	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
veel mee te maken	20	19	19	19	26	21	25	.	29	24	22
enigszins mee te maken	23	26	26	24	21	24	29	.	28	31	25
niets mee te maken	57	55	55	57	53	55	46	.	43	45	53

Toelichting: in % van minder dan 1x per week (inclusief zelden of nooit)

. : te weinig waarnemingen

Waardering

Tabel 10 (Zeer) tevreden met ... Dordtse Binnenstad (%)

aspect	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
aanbod niet-dagelijks	62	62	58	68	53	59	47	46	49	44	53
aanbod dagelijks	54	63	61	68	67	64	72	84	72	67	69
weekmarkt	72	75	80	70	78	76	85	93	84	84	81
aanbod persoonlijke verzorging	61	45	50	53	55	52	67	82	67	56	63
theater/concert mogelijkheden	70	64	66	66	56	63	72	82	70	69	68
bioscoopmogelijkheden	61	64	82	72	70	69	86	91	85	85	69
musea mogelijkheden	77	70	91	80	76	75	84	91	86	78	80
evenementen/festivals	76	81	69	78	66	72	80	78	80	78	76
daghoreca	84	81	83	86	82	83	84	88	81	84	84
restaurantaanbod	83	76	81	82	79	80	82	87	81	81	81
avond/nacht horeca	28	21	41	45	44	38	27	44	20	22	31
bereikbaarheid auto	51	51	42	53	40	45	39	43	34	40	42
bereikbaarheid fiets	87	83	85	84	88	85	92	88	91	92	89
bereikbaarheid ov	74	64	68	82	64	67	78	76	77	77	72
parkeermogelijkheden auto	47	49	35	42	40	41	41	36	36	48	41
parkeermogelijkheden fiets	68	70	71	70	76	72	75	69	75	78	74
bewegwijzering stad	70	66	61	49	61	61	60	51	64	61	61

Tabel 11 (Zeer) ontevreden met ... Dordtse Binnenstad (%)

aspect	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
aanbod niet-dagelijks	17	9	11	7	14	12	22	26	18	24	17
aanbod dagelijks	8	6	6	3	6	6	8	11	8	8	6
weekmarkt	3	1	3	1	2	2	2	1	2	1	2
aanbod persoonlijke verzorging	4	2	11	5	3	5	2	2	2	3	3
theater/concert mogelijkheden	5	9	9	8	8	8	4	2	5	4	6
bioscoopmogelijkheden	7	13	8	11	9	10	2	0	3	2	5
musea mogelijkheden	1	2	4	3	2	2	1	0	0	2	2
evenementen/festivals	5	4	4	5	5	5	4	4	6	3	4
daghoreca	3	4	5	2	4	4	2	2	3	1	3
restaurantaanbod	1	2	3	0	6	3	5	1	5	6	4
avond/nacht horeca	25	25	29	8	28	24	30	21	37	32	28
bereikbaarheid auto	25	23	35	22	33	29	31	28	36	28	30
bereikbaarheid fiets	4	3	4	3	4	4	2	3	2	3	3
bereikbaarheid ov	12	15	12	4	16	12	5	5	7	3	9
parkeermogelijkheden auto	30	28	35	31	37	33	32	38	34	29	33
parkeermogelijkheden fiets	6	13	6	7	7	8	9	8	10	7	8
bewegwijzering stad	7	6	7	10	6	7	11	16	12	7	8

Tabel 12 Gemiddeld rapportcijfer Dordtse Binnenstad (%)

aspect	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
openbare ruimte/inrichting	6,9	7,1	7,0	7,0	6,8	6,9	7,0	6,9	6,9	7,0	6,9
netheid/schoonheid	6,7	6,5	6,6	6,7	6,6	6,6	6,5	6,5	6,4	6,6	6,6
sfeer/gezelligheid	6,6	6,7	6,4	6,8	6,7	6,7	6,5	6,8	6,4	6,5	6,6
hoeveelheid winkels	6,3	6,5	6,4	6,7	6,1	6,4	5,9	5,8	5,8	6,0	6,1
kwaliteit winkels	6,4	6,4	6,3	6,7	6,3	6,4	6,0	5,9	6,1	5,9	6,2
variëteit winkels	6,2	6,4	6,3	6,3	6,1	6,3	5,8	5,7	5,8	5,8	6,0
kwaliteit weekmarkt	7,2	7,3	7,3	7,3	7,2	7,2	7,4	7,7	7,5	7,3	7,3
aanbod cultuur en vrije tijd	7,2	7,2	7,4	7,4	7,1	7,2	7,3	7,5	7,2	7,2	7,3
kwaliteit evenementen/festivals	7,3	7,5	7,3	7,5	7,2	7,4	7,4	7,3	7,3	7,5	7,4
hoeveelheid horeca	7,3	7,4	7,4	7,5	7,3	7,4	7,3	7,3	7,2	7,3	7,3
kwaliteit horeca	7,2	7,1	7,2	7,4	7,1	7,2	7,1	7,1	7,2	7,1	7,2
variëteit horeca	7,0	7,2	7,1	7,2	7,1	7,1	7,0	6,9	7,0	6,9	7,1
algemeen oordeel	7,0	6,9	6,8	7,0	6,9	6,9	6,9	7,0	6,9	6,9	6,9

Tabel 13 Afgelopen twee à drie jaar aantrekkelijker geworden om te bezoeken? (%)

	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
ja, aantrekkelijker	19	28	21	24	23	23	28	44	27	22	25
nee, even aantrekkelijk	50	47	50	58	43	48	34	20	31	41	42
nee, minder aantrekkelijk	31	25	29	18	34	29	38	36	42	36	33

Tabel 14 Aanbevelen aan anderen? (%)

	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
ja, zeker	33	36	37	31	35	35	41	56	39	36	38
waarschijnlijk wel	30	34	29	37	32	32	32	23	32	36	32
misschien	23	16	21	23	23	21	20	13	21	23	21
waarschijnlijk niet	9	13	10	9	9	10	6	7	7	5	8
zeker niet	4	1	3	0	2	2	1	1	1	1	1

Tabel 15 Ziet de Dordtse Binnenstad ook als 'zijn/haar' binnenstad (%)

	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
helemaal eens	6	5	6	6	8	7	28	47	25	22	17
eens	17	29	28	20	30	26	45	35	50	46	35
niet eens/niet oneens	32	26	24	23	26	26	16	12	13	20	21
oneens	22	26	23	33	25	25	8	4	6	11	17
helemaal oneens	22	14	18	17	10	15	2	1	3	1	9
weet niet	1	1	1	2	1	1	1	1	3	1	1

Bezoek andere hoofdcentra binnen Drechtsteden en andere binnensteden

Tabel 16 Bezoek andere hoofdcentra Drechtsteden om er te winkelen (%)

	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
Zwijndrecht-Walburg											
1 keer per week of vaker	2	14	0	0	36	14	1	0	2	1	8
1-3 keer per maand	6	32	4	0	33	18	4	3	4	5	12
1 keer per 2 maanden	7	18	3	2	14	10	5	1	6	5	8
paar keer per jaar	25	26	18	6	7	15	16	11	15	19	16
zelden of nooit	60	10	75	92	10	43	74	85	73	70	56
Slidrecht-Centrum											
1 keer per week of vaker	2	1	1	48	1	8	1	1	1	1	5
1-3 keer per maand	7	2	5	31	1	7	1	1	2	1	4
1 keer per 2 maanden	0	0	12	10	1	6	2	1	0	1	4
paar keer per jaar	22	8	26	5	5	12	8	8	6	8	10
zelden of nooit	69	89	56	6	92	67	88	89	91	89	77
Papendrecht-Meent											
1 keer per week of vaker	5	1	61	5	0	15	2	1	2	1	9
1-3 keer per maand	18	2	22	22	0	11	2	2	1	3	7
1 keer per 2 maanden	24	0	7	26	0	9	6	4	5	7	8
paar keer per jaar	31	10	3	24	8	13	19	10	21	21	16
zelden of nooit	22	87	7	23	92	52	71	83	71	68	60
Dordrecht-Sterrenburg											
1 keer per week of vaker	1	1	0	0	1	0	18	2	12	31	8
1-3 keer per maand	1	2	2	3	1	1	20	7	19	25	9
1 keer per 2 maanden	3	0	2	0	1	2	14	8	13	15	7
paar keer per jaar	3	10	10	6	10	8	23	24	29	19	15
zelden of nooit	92	87	86	91	87	89	25	59	27	10	61

Tabel 17 Bezoek andere binnensteden in vrije tijd (%)

	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
elke week	6	4	4	5	7	5	2	3	4	1	4
1-3 keer per maand	16	24	23	18	27	23	16	23	15	14	20
1 keer per 2 maanden	22	27	21	23	23	23	27	28	28	27	25
paar keer per jaar	39	33	30	36	28	31	38	32	36	41	34
zelden of nooit	17	12	22	18	15	18	17	14	17	17	17

Tabel 18 Hoofdredeenen bezoek andere binnensteden in vrije tijd (%)

	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
winkelen	71	73	64	71	67	69	62	51	66	62	66
boodschappen doen	7	8	7	9	9	8	4	4	6	3	7
bezoek weekmarkt	10	11	6	4	9	8	4	2	7	3	6
persoonlijke verzorging	1	4	1	3	3	2	2	3	2	1	2
bezoek theater/concert	12	15	14	14	17	15	18	17	18	17	16
bezoek bioscoop	11	15	14	12	16	14	13	10	14	14	14
bezoek museum	9	10	12	18	14	13	24	34	22	21	18
bezoek evenement/festival	11	13	10	12	9	11	17	12	20	16	13
horeca overdag	23	33	28	36	26	29	24	24	24	24	27
bezoek restaurant	26	35	29	27	27	29	26	24	21	30	28
's avonds/'s nachts uitgaan	3	6	3	4	5	4	6	6	6	7	5
bezoek bibliotheek	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0
maken stadswandeling	13	8	17	11	16	13	17	19	17	16	15
anders	10	5	15	11	9	10	12	15	10	13	11

Toelichting: er konden maximaal 3 redenen worden aangekruist

Online winkelen

Tabel 19 Online winkelen (%)

	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
zeer vaak	11	13	16	9	10	12	11	13	12	8	11
vaak	22	21	22	25	22	22	27	27	25	30	24
soms	45	51	45	48	44	46	41	35	38	43	44
zelden	15	13	14	17	17	15	18	23	19	16	17
nooit	7	2	3	2	7	4	4	4	6	3	4

Tabel 20 Stellingen met betrekking tot online winkelen: (door) online shoppen ... (%)

	A	HIA	Pa	Slie	Zw	ov Drst	Dordt	C	W	O	Drst
... maakt mij meer bewust van de prijzen in de Dordtse Binnenstad											
. (helemaal) eens	32	34	29	27	26	29	37	28	44	34	32
. neutraal	13	22	21	18	23	21	22	26	18	23	21
. helemaal oneens	31	27	32	34	31	30	28	35	25	29	29
... verblijf ik korter in de Dordtse Binnenstad											
. (helemaal) eens	35	31	38	34	31	33	36	20	35	35	34
. neutraal	14	21	16	21	15	17	18	12	18	24	17
. helemaal oneens	30	37	34	38	39	37	39	60	37	28	38
... kom ik minder vaak in de Dordtse Binnenstad											
. (helemaal) eens	26	32	36	33	27	31	31	19	34	32	31
. neutraal	19	20	25	10	19	17	16	7	13	22	17
. helemaal oneens	40	42	42	46	42	42	46	66	46	42	44
... beïnvloedt mijn shopgedrag in de Dordtse Binnenstad nauwelijks											
. (helemaal) eens	42	40	36	40	46	41	41	58	41	38	41
. neutraal	19	15	21	14	17	17	19	15	14	22	18
. helemaal oneens	30	38	35	39	28	34	34	23	49	33	34
ik winkel liever online dan dat ik in de Dordtse Binnenstad kom											
. (helemaal) eens	19	23	24	21	16	21	17	15	15	19	19
. neutraal	27	23	25	23	27	25	26	15	31	25	25
. helemaal oneens	48	48	47	52	51	50	55	68	52	52	52